ادامه از صفحه اول

«ویترین» نفتی

نفت در بازارهای گوناگون قیمت‌های مختلفی دارد.

۲- اصل ماجرا این است. وزارت نفت می‌خواهد پول مردم را جمع کند و بعد از چهار سال به آنها سود بدهد. سالی حداقل هشت‌درصد و حداکثر ۱۲درصد. اگر میانگین سود سالانه ۱۰درصدی را در نظر بگیریم با احتساب پنج میلیارد دلار اصل اوراق و سود دو میلیارد دلاری (طی چهار سال).

۳- انتشار اوراق قرضه نفتی، بازی با یک «چاقوی دو لبه» است. اگر منابع جذب شده مدیریت شود و بهنگام و صحیح مصرف شود، می‌تواند کمک حال توسعه میادین نفت و گاز کشور باشد. اما اگر پروژه‌ها دچار تاخیر شوند و برنامه‌ها، آن‌طور که باید پیش نروند، بدهی‌های سررسیده شده روی دوش «دولت یازدهم» خواهد بود.

۴- وزارت نفت پیشترها سالی ۱۰درصد و اخیرا سالی ۱۴/۵درصد درآمدهای نفتی را برای حفاظت از تولید نفت و گاز و سرمایه‌گذاری‌هایش از خزانه دریافت می‌کند. ایران سالانه بین ۷۰ تا صد میلیارد دلار درآمد نفتی دارد. اینکه چرا به‌رغم دریافت این پول هنگفت، تولید نفت ایران افت کرده و بنا به گزارش‌های رسمی اوپک به حدود سه میلیون و ۵۶۰ هزار بشکه رسیده است، سخن مهمی است که در این مقال نمی‌گنجد. اینکه چرا به‌رغم مزیت بسیار بالای نفت و گاز برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، وزارت نفت به دنبال پنج میلیارد دلار پول مردم است جواب بسیار روشنی دارد که بی‌توضیح یافتنی است.

۵- سوال مهم اینجاست. در قراردادهای بیع متقابل برای توسعه میادین نفت و گاز کشور، پیمانکار هم پول می‌آورد، هم تکنولوژی. هم خودش بالای سر کار است و هم تعهد به ثمر رسیدن پروژه را می‌دهد. اگر پروژه به ثمر نشست، از فروش بخشی از محصول میدان نفت یا گاز، اصل پول و سود پیمانکار پرداخت می‌شود. سود قراردادهای بیع متقابل ۱۴ تا ۱۶درصد است. هزینه فاینانس (آوردن پول) هم در دوره‌ای نرخ لایبور به اضافه دو تا چهار بود. امروز لایبور در ژاپن صفر است و در برخی مناطق یک یا دو است. با این شرایط چرا باید وزارت نفت سود بالای هشت تا ۱۲درصد را برای اوراق قرضه نفتی بپردازد. مگر چه اتفاقی افتاده است.

۶- یک سوی سکه این است که مردم می‌توانند از تضمین اصل پول و سود آن، با پشتوانه بشکه‌های نفتی، خیال راحتی داشته باشند. آن طرف سکه اما، نحوه هزینه این پول در صنعت نفت است. این پنج میلیارد دلار در چه پروژه‌هایی هزینه خواهد شد؟ چه کسی به نحوه سرمایه‌گذاری آن نظارت دارد تا این پول همان‌جا باشد که باید؟ پیشنهاد می‌شود هیاتی در نفت، متولی این پنج میلیارد دلارپول مردم باشد تا هر ماه روند هزینه‌کرد و بازدهی آن رصد شود. این پول اعتماد مردم است.

۷- وزارت نفت شاید بیشتر به صندوق‌های بازنشستگی و نهادهای مالی چشم دوخته است تا پول‌های ریز مردم. فعلا که دلار و سکه، نقل و نبات خرده سرمایه‌گذاران شده است. راه درست آن است که اگر صندوق‌ها و نهادها اوراق می‌خرند در جریان نظام تصمیم‌گیری برای هزینه کردن درست آن هم قرار گیرند. وگرنه چهار سال بعد، هر حرفی فقط توجیه خواهد بود، اگر همه چیز طبق روال پیش نرفته باشد.

۸- از قرار معلوم، مکانیزم اوراق قرضه نفتی، به‌گونه‌ای طراحی شده است که دریافت فیزیکی نفت خام در زمان سررسید، تقریبا محال است. براساس پیش‌بینی‌ها، قیمت نفت در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶، بین ۱۶۰ تا بیش از ۲۰۰ دلار تخمین زده شده است.

۹- هفته گذشته مدیرعامل شرکت ملی نفت از احتمال پیش‌فروش گاز به مردم هم خبر داده است. یعنی اینکه مردم گاز را پیش‌خرید کنند و چهار سال بعد، گاز را با تخفیف دریافت کنند. عجب ماجرایی شده است، این ماجرای «پیش‌فروشی»! چرا مردم باید اینکارها را بکنند و مکانیزم اجرا و تضامین آن چگونه است.

تحلیل توان بانک مرکزی در کنترل بازار ارز

حق‌شناس: می‌توانند، اما نمی‌خواهند

شرق: بیش از یک‌سال از تلاطم بازار ارز می‌گذرد، با این حال این بازار هنوز به کنترل بانک مرکزی درنیامده است. این اتفاق تنها یک جمله را به ذهن متبادر می‌کند و آن این است که بانک مرکزی به دلایلی نمی‌خواهد بازار ارز تک‌نرخی شود و تلاطم‌های آن پایان یابد. دو روز گذشته بود که بانک مرکزی نرخ دلار آمریکا را ۱۰۸۹/۸ تومان تعیین کرد، با این حال بازار آزاد هر دلار آمریکا را در میانه روز ۱۳۸۰ تومان و سپس ۱۳۷۰ تومان فروخت تا شکاف نرخ دولتی و آزاد آن به بالاترین حد خود یعنی ۲۹۰ تومان یا ۲۵/۷درصد برسد. این روزها شکاف میان نرخ دولتی و آزاد سایر ارزها نیز به بالاترین حد خود رسیده است. روز شنبه جاری، نرخ مرجع یورو ۱۴۴۲/۶ تومان بود درحالی که این ارز عمده در بازار آزاد ۱۸۳۰ تومان به فروش رسید. در نتیجه شکاف میان دو نرخ دولتی و آزاد یورو به ۲۶/۸درصد افزایش یافت. برای پوند انگلیس نیز رقم‌های ۱۶۸۳/۸ تومان توسط بانک مرکزی و ۲۱۴۰ تومان در بازار آزاد تعیین شد تا شکاف قیمتی این ارز به ۲۷درصد برسد. اختلاف قیمت دولتی و آزاد سایر ارزها نیز به همین منوال است. شکاف نرخ مرجع و آزاد یکصد ین ژاپن به ۲۳/۴ درصد، دلار کانادا به ۲۸/۳درصد، یوان چین به ۲۸/۸ درصد، ریال عربستان به ۲۲/۱درصد، دینار کویت به ۲۳/۳ درصد و درهم امارات به ۲۶درصد بالغ می‌شود. تمامی این افزایش‌های نجومی درحالی اتفاق می‌افتد که سال گذشته نه تنها خبری از این میزان شکاف نبود بلکه باور رسیدن به این شرایط نیز بسیار دشوار می‌نمود. دلار آمریکا که این روزها بی‌محابا می‌تازد، در اوایل آذر سال ۸۹ شکافی حدود ۲/۲درصد داشت. نرخ آزاد یورو با نرخ دولتی آن نیز حدود ۲/۱درصد بود. بیشترین اختلاف قیمت سایر ارزها در سال گذشته حدود ۵/۷درصد است که به یوان چین بازمی‌گردد. در آمار مربوط به نرخ ارزهای عمده در بازار آزاد و دولتی نکته دیگری نیز نهفته است. رشد قیمت ارزها در بانک مرکزی بسیار کند و آرام است اما در مقابل، قیمت‌ها در بازار آزاد نسبت به سال گذشته، شتابان افزایش می‌یابد. هر دلار آمریکا در بانک مرکزی نسبت به سال گذشته حدود پنج درصد رشد کرده درحالی که این ارز در بازار آزاد در این یک سال ۲۹/۲درصد افزایش داشته است. یورو دولتی در این یک سال، ۳/۷درصد رشد قیمت داشته درحالی که این ارز در بازار آزاد ۲۸/۸درصد افزایش قیمت را تجربه کرده است. سایر ارزها نیز از این قاعده تبعیت می‌کنند؛ کافی است به جدول منتشر شده مراجعه کنید تا ببینید چه اتفاقی در مورد ارزها روی داده است. روند این تغییرات را با هادی حق‌شناس، کارشناس اقتصادی و نماینده دوره هفتم مجلس به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

■■■

نرخ دولتی ارزهای عمده به‌طور میانگین نسبت به یک سال گذشته حدود شش درصد و نرخ آزاد آنها به طور متوسط حدود ۲۹درصد رشد کرده است. این اختلاف قیمت نشانه چیست؟

افزایش نرخ ارزها در بازار آزاد به چند دلیل رخ داده است. اول آنکه نقدینگی کشور در این سال‌ها به شدت افزایش یافته و سرگردان است. سایر بازارها نیز با رکود همراه هستند و امکان جذب این میزان نقدینگی را ندارند. بالاجبار این نقدینگی به بازارهای ارز و سکه سرازیر شده است. گمان می‌رود بخشی از منابع یارانه نقدی از فروش ارز دولتی در بازار آزاد تامین می‌شود.

مقایسه «شرق» از قیمت ارزهای عمده در بازار آزاد و دولتی (تومان)

ارز	۹۰/۹/۵ دولتی	۹۰/۹/۵ آزاد	۹۰/۹/۵ درصد اختلاف	۸۹/۹/۵ دولتی	۸۹/۹/۵ آزاد	۸۹/۹/۵ درصد اختلاف	درصد رشد دولتی	درصد رشد آزاد
دلار آمریکا	۱۰۸۹/۸	۱۳۷۰	۲۵/۷	۱۰۳۷/۱	۱۰۶۰	۲/۲	۵	۲۹/۲
یورو	۱۴۴۲/۶	۱۸۳۰	۲۶/۸	۱۳۸۹/۸	۱۴۲۰	۲/۱	۳/۷	۲۸/۸
پوند انگلیس	۱۶۸۳/۸	۲۱۴۰	۲۷	۱۶۴۱/۳	۱۷۰۵	۳/۸	۲/۵	۲۵/۵
یکصد ین ژاپن	۱۴۰۱/۹	۱۷۳۰	۲۳/۴	۱۲۴۵/۷	۱۲۶۰	۱/۱	۱۲/۵	۳۷/۳
دلار کانادا	۱۰۴۰/۳	۱۳۳۵	۲۸/۳	۱۰۱۸/۱	۱۰۶۵	۴/۶	۲/۱	۲۵/۳
یوان چین	۱۷۰/۸	۲۲۰	۲۸/۸	۱۵۶/۱	۱۶۵	۵/۷	۹/۴	۳۳/۳
ریال عربستان	۲۹۰/۷	۳۵۵	۲۲/۱	۲۷۶/۵	۲۸۵	۳	۵/۱	۲۴/۵
دینار کویت	۳۹۳۱/۹	۴۸۵۰	۲۳/۳	۳۶۸۶/۵	۳۷۱۰	۰/۶	۶/۶	۳۰/۷
درهم امارات	۲۹۶/۸	۳۷۴	۲۶	۲۸۲/۴	۲۹۰	۲/۶	۵	۲۸/۹

در حال حاضر به ازای هر نفر ۴۴هزارو ۵۰۰تومان یارانه نقدی پرداخت می‌شود که مشمولان دریافت آن حدود ۷۴ میلیون نفر هستند. بانک مرکزی به عنوان اصلی‌ترین دارنده ذخایر ارزی کشور فروشنده عمده ارز نیز هست و به همین دلیل قادر است از طریق فروش ارز دولتی در بازار آزاد بخش قابل‌توجهی از منابع مورد نیاز پرداخت یارانه نقدی را تامین کند. واردات نیز می‌تواند از دلایل کم‌اثر افزایش نرخ ارز باشد. در سال جاری میزان واردات افزایش یافته و مسلم است افزایش واردات نیاز به ارز بیشتری دارد.

شکاف قیمتی نرخ مرجع ارزها که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود با نرخ آزاد آن به طور میانگین حدود ۲۶درصد است؛ به نظر شما چرا این میزان شکاف ایجاد شده است؟

همان‌طور که می‌دانید، هدفمندی یارانه از سه ماه مانده به پایان سال ۸۹ اجرا شد. رکود در سال گذشته نیز به میزان فعلی آن در سال جاری نبود. حتی دولت نیز تا به این حد در بازار دخالت نمی‌کرد. هنوز جمله بهمنی را به یاد داریم که از شبکه دو سیما پخش شد «آنقدر ارز وارد بازار می‌کنیم تا قیمت ارز کاهش یابد» اما با این حال هرگز این تهدید عملی نشد، همین جمله، جو روانی بازار را به هم ریخت تا شاهد افزایش بیشتر نرخ ارزهای عمده در بازار آزاد باشیم.

براساس مبانی اقتصادی، شکاف میان نرخ دولتی و آزاد ارز چقدر باید باشد؟

اصولا شکافی نباید وجود داشته باشد. هرچه این شکاف به صفر نزدیک‌تر باشد به همان میزان نظام ارزی کشور از سلامت بیشتری برخوردار خواهد بود.

همان‌طور که می‌دانید شورای پول و اعتبار در آخرین جلسه خود، بانک مرکزی را مکلف کرد تا ارز را تک‌نرخی کند، در حالی که روز نخست هفته جاری را با دلار ۱۳۸۰ تومانی آغاز کردیم. به نظر شما، آیا بانک مرکزی قادر است ارز را تک‌نرخی کند؟

واقعیت این است که اگر بانک مرکزی بخواهد می‌تواند ارز را تک‌نرخی کند اما نمی‌خواهد.

چرا نمی‌خواهد، مگر کنترل بازار ارز جزو وظایف ذاتی این بانک نیست؟

دلیل آن به استقلال بانک مرکزی مربوط می‌شود. بانک مرکزی مستقل نیست تا بتواند بازار را تک‌نرخی کند. این نهاد سیاست‌گذار، تابع نظر دولت است. از سوی دیگر به نظر می‌رسد در دولت دیدگاه واحدی در خصوص نرخ ارز وجود ندارد. وزیر اقتصاد معتقد است، نرخ فعلی ارز پایین است اما در مقابل وزیر صنعت، معدن و تجارت می‌گوید، نرخ ارز باید افزایش یابد. در کل، بخش خصوصی و در راس آن اتاق بازرگانی و دولت دیدگاه واحدی در خصوص نرخ ارز ندارند. این نظرات متفاوت، از طریق رسانه‌ها به افکار عمومی هم انعکاس داده می‌شوند. البته بانک مرکزی تصمیم‌های متفاوتی را برای کنترل بازار ارز در پیش گرفته است، این سیاست‌ها اگر چه در کوتاه‌مدت اثر مثبت بر بازار داشته اما در بلندمدت چاره‌ساز نبوده است.

به نظر شما علت افزایش بهای دلار به ۱۳۸۰ تومان چیست؟

پیش‌بینی می‌شود در سال ۹۰ حجم نقدینگی با رشد ۲۰درصدی به ۳۶۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. افزایش ۶۰ هزار میلیارد تومانی نقدینگی نسبت به پایان سال ۸۹، ۱/۵ برابر بودجه عمرانی است. این میزان نقدینگی باید در جایی جذب شود. در حال حاضر بازارهای سکه و ارز این میزان نقدینگی را جذب می‌کنند و ممکن است نقدینگی سرگردان تا پایان سال سر از بازارهای دیگری درآورد و آنها را نیز با تلاطم مواجه کند.

آیا تحریم بانک مرکزی ایران توسط انگلیس می‌تواند یکی از دلایل افزایش بهای دلار در دو روز گذشته باشد؟

خیر. زیرا، مشکل بازار ارز ما در شرایط فعلی، نقدینگی مازاد است. آنها ریال را به ما نمی‌دهند و خودمان آن را چاپ و روانه بازار می‌کنیم. بنابراین تحریم در شرایط فعلی نقشی در افزایش بهای دلار ندارد و تنها دلیل آن سیاست‌های انسباطی دولت است که سالانه بخش عمده‌ای از نقدینگی را وارد بازار می‌کند. از طرفی، این کشور آمریکاست که می‌تواند با تحریم بانک مرکزی ایران موجب تنش در بازار ارز ما شود زیرا این ارز مربوط به آمریکاست و هیچ ربطی به کشور انگلیس ندارد.

بنابراین از نظر شما دلیل عمده تنش در بازار ارز به مسایل داخلی باز می‌گردد؟

بله. دولت سیاست‌های با ثبات در پیش نمی‌گیرد. علاوه بر این دولت در برابر افزایش قیمت دلار مقاومت می‌کند تا دلار براساس اصول افزایش نیابد. اگر دولت در سال‌های گذشته، نرخ دلار را براساس مابه‌التفاوت نرخ تورم داخلی به خارجی، افزایش می‌داد، الان دیگر شاهد شوک در این بازار نبودیم.

راهکارهای کنترل بازار ارز چیست. آیا این قدر دشوار است که دولت تن به آن نمی‌دهد؟

راهکار آن بسیار ساده است. دولت باید انضباط مالی را در پیش گیرد. در تمامی بحران‌های مالی که در جهان رخ داد، توصیه شد دولت‌ها به سوی انضباط مالی گام بر دارند. بنابراین دولت باید به دنبال افزایش درآمدهای واقعی باشد تا برای جبران کمبود منابع مالی خود، به چاپ پول روی نیاورد.

به نظر شما آیا می‌توان، موظف کردن بانک مرکزی به تک‌نرخی کردن ارز را به نوعی تغییر در رویه جاری دولت در خصوص نرخ ارز دانست؟

تغییر رویه دولت در این زمینه بعید به نظر می‌رسد. بسیاری از مصوبات این شورا اجرا نمی‌شوند. مصوبه اخیر نیز که بانک مرکزی را موظف به تک نرخی کردن بازار ارز کرده است، می‌تواند مصوبه‌ای از این دست باشد که فرصت اجرا نخواهد یافت.

پیش‌بینی شما از اجرای سیاست تک نرخی کردن ارز چیست؟ آیا بانک مرکزی در صورت اجرای قطعی این مصوبه، موفق خواهد شد تا پایان سال، ارز را تک نرخی کند؟

به نظر من تا پایان سال بعید است بانک مرکزی موفق شود ارز را تک‌نرخی کند.

عقب‌نشینی چند قدمی سکه

شرق: دیروز در شرایطی که بازارهای جهانی تعطیل بود و قیمت دلار در بازار آزاد کماکان رو به گرانی داشت، قیمت سکه کمی تعدیل شد البته معلوم نیست امروز که خارجی‌ها معامله طلا را از سرگرفتند چه نرخی را برای هر مثقال آن در نظر می‌گیرند. دیروز در بازار آزاد هر سکه بهارآزادی طرح قدیم ۶۳۵هزار تومان ارزش داشت، یعنی سه هزار تومان کمتر از روز شنبه. در همین روز هر سکه بهار آزادی طرح جدید هم ۶۲۵هزار تومان قیمت خورد، این در حالی بود که این نوع از مسکوکات طلایی در دومین روز هفته ۶۲۶هزار تومان به فروش می‌رسید. نیم و ربع سکه هم روز گذشته شاهد افت هزار تومانی بودند، در نتیجه این نزول هم هر نیم‌سکه بهار آزادی ۳۰۲هزار تومان به فروش می‌رسید و ربع‌سکه هم ارزشی بالغ بر ۱۵۲هزار تومان داشت. به هر حال قطعا این نزول چندان دوامی نخواهد داشت و احتمالا در روزهای باقی مانده از هفته قیمت‌ها دوباره روی مدار رشد قرار خواهد گرفت. این در حالی است که کارشناسان اقتصادی هشدار داده‌اند در صورتی که بانک مرکزی نتواند این روند رو به رشد قیمت دلار و طلا را در بازار خنثی کند، باید منتظر شکست برنامه‌ها و سیاست‌های تثبیتی بود که طی سال‌های اخیر برای مهار قیمت‌ها و جلوگیری از افزایش تورم به کار گرفته شده است. خبر دیگر از بازار طلا اینکه تکلیف مردم نسبت به سکه‌های ریز و درشت بانکی از پارسیان گرفته تا پاسارگاد معلوم نیست. بعضی از دست‌اندرکاران و فعالان بازار می‌گویند مردم در اولین فرصت این سکه‌ها را به پول نقد تبدیل کنند اما در مقابل گروه دیگر می‌گویند می‌توانید تا هر زمان که می‌خواهید دست نگه دارید که در این میان صاحبان این سکه‌ها نمی‌دانند چه تصمیمی ضررشان را از خرید سکه‌های غیربانکی کاهش می‌دهد. به هر حال رییس اتحادیه صنف طلا، جواهر، نقره، سکه و صراف اصفهان می‌گوید: تنها ضرب و تولید سکه‌های پارسیان، تخت‌جمشید و مانند آن ممنوع شده و مردم تا هر زمان می‌توانند این سکه‌ها را نگه دارند. «علی زمردپوش» با بیان اینکه تبلیغات غلط، مردم را به اشتباه انداخته، به ایرنا گفت: هر زمان که مردم قصد فروش و تعویض سکه‌های پارسیان و مانند آن را داشته باشند، طلافروشان به قیمت طلای روز از آنها خریداری خواهند کرد. وی خاطرنشان کرد: از مدتی پیش مسوولان بانک مرکزی اعلام کردند طبق نظر شورای پول و اعتبار، ضرب مسکوکات برعهده این بانک است و ضرب مسکوکات گرد و مدور به شکل سکه تنها توسط بانک مرکزی امکان‌پذیر است.

طلاو سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۶۳۵۰۰۰	−۳۰۰۰
بهار آزادی طرح جدید	۶۲۵۰۰۰	−۱۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۳۰۲۰۰۰	−۱۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۵۲۰۰۰	−۱۰۰۰
هرمثقال طلای ۱۸ عیار	۲۵۵۳۲۰	−۱۲۸۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۴۰۰	−۱۸۰

ششمین سقوط آزاد

شرق: دیروز شاخص بورس تهران ششمین سقوط بزرگ خود را در سال ۹۰ تجربه کرد و تا یک قدمی کانال ۲۳هزار واحد پایین آمد. به این ترتیب روز گذشته مشتریان بازار سهام تهران یکی از بدترین روزهای خود را پشت سرگذاشتند. سهامدارانی که با تشویق‌های دولت و متولی بازار، تالار شیشه‌ای را به چهارراه استانبول و بازار سکه ترجیح داده بودند امروز بیش از همه از تبعات تحریم‌ها متضرر شده‌اند و خبری از حمایت‌های رسمی هم نیست. روز گذشته در تالار معاملات حافظ ۲۵۰میلیون و ۵۴۴هزار و ۱۴۹ برگه سهم و حق تقدم به ارزش ۶۸۵میلیارد و ۹۴۹میلیون و ۷۱هزار ریال در ۱۷هزار و ۲۰۶ نوبت معاملاتی تغییر مالکیت دادند. شاخص کل با افتی ۴۱۱ واحدی روبه‌رو شد و به رقم ۲۴هزار و ۵۶ رسید. شاخص صنعت ۳۵۸ واحد پایین آمد و شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر افتی ۲۸ واحدی را تجربه کرد. همچنین شاخص‌های بازار اول و دوم ۳۷۶ و ۲۲۰ واحد کاهش را تجربه کردند. در نتیجه معاملات دیروز بیشترین تاثیر در افت شاخص متعلق به نمادهای مخابرات، فولاد مبارکه، ملی مس، سرمایه‌گذاری غدیر، بانک ملت، مپنا، بانک پاسارگاد، پتروشیمی خارک، سایپا و بانک کارآفرین بود. همچنین پربیننده‌ترین نمادهای بازار صدرا، سایپا، سرمایه‌گذاری سایپا، پتروشیمی کرمانشاه، مپنا، فولاد مبارکه، بانک ملت، ملی مس، زامیاد و سرمایه‌گذاری غدیر بودند. بیشترین حجم معاملات نیز متعلق به نمادهای بانک پاسارگاد، مخابرات، حق تقدم زامیاد، بانک ملت، سرمایه‌گذاری سایپا، سایپا، فولاد مبارکه، صدرا، قند ثابت خراسان و مپنا بود. صدرنشینان بازار با بیشترین رشد قیمت نمادهای گروه صنعتی سپاهان، صنایع جوشکاب یزد، کارخانجات قند قزوین، بین‌المللی محصولات پارس، شکر شاهرود، صنایع کاغذسازی کاوه، فرآورده‌های نسوز ایران، کنتورسازی ایران، حمل و نقل توکا و لامپ پارس شهاب بودند. این در حالی بود که نمادهای حق تقدم گروه دارویی سبحان، حق تقدم زامیاد، حق تقدم لاستیکی سهند، شیشه همدان، فیبر ایران، سیمان ارومیه، سرمایه‌گذاری پردیس، شهد، کشت و صنعت پیاذر و تولید سموم علف‌کش بیشترین کاهش قیمت را به خود اختصاص دادند. در پایان معاملات طولانی‌ترین صف‌های خرید در نمادهای فولاد مبارکه، مخابرات، معادن منگنز ایران، سیمان قائن، سیمان دشتستان، قند قزوین، سرمایه‌گذاری سایپا و داروسازی تهران دارو تشکیل شد. این در حالی بود که سنگین‌ترین صف‌های فروش متعلق به نمادهای بانک پاسارگاد، بیمه دانا، پست بانک، صدرا، قند پیرانشهر، بانک اقتصادنوین، قندهکمتان، فولاد مبارکه، خدمات انفورماتیک و پتروشیمی خارک بود.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۲۴۰۵۶	−۴۱۱/۸
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۴۸۱/۵	−۲۷/۷
شاخص آزاد شناور	۳۱۳۴۱/۴	−۵۰۶/۲
شاخص بازار اول	۲۰۴۰۲/۶	−۳۷۶/۳
شاخص بازار دوم	۲۹۶۲۱/۲	−۲۲۰/۵
شاخص صنعت	۱۸۳۶۰/۵	−۳۵۸/۹

خبر

تورم به ۱۹/۳درصد رسید

■ **ایسنا:** رییس‌جمهور شب گذشته در گفت‌وگوی تلویزیونی خود با شبکه جهانی جام‌جم، نرخ تورم در حال حاضر را ۱۹/۳درصد اعلام کرد. محمود احمدی‌نژاد در این گفت‌وگو اعلام کرد: درحالی‌که کل میزان تورم در پایان سال گذشته ۱۲/۸درصد بوده، این رقم اکنون به ۱۹/۳درصد رسیده و روند نزولی هم به خود گرفته است. او تاکید کرد که این روند نزولی تا پایان سال و تا تک‌رقمی شدن نرخ تورم ادامه خواهد داشت، اما اشاره نکرد که این عدد مربوط به آبان‌ماه است یا خیر. در نیمه آبان‌ماه، رییس کل بانک مرکزی در همایش تبیین طرح تحول بانکی اعلام کرده بود که تورم در مهرماه امسال به ۱۹/۱درصد رسیده است. به گفته بهمنی این عدد نسبت به پایان شهریورماه که عدد آن ۱۸/۳درصد بوده است، رشد ۰/۸درصدی را نشان می‌دهد و این روند حاکی از کاهش رشد تورم است.

عضو کمیسیون اصل ۹۰ مطرح کرد

بانک‌های دولتی همکاری نکردند

■ **فارس:** عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس با بیان اینکه بانک‌های دولتی دخیل در ماجرای فساد اقتصادی اخیر همکاری جالبی نداشتند، اظهار داشت: برخی موارد اطلاعاتی خواسته شد که بانک‌ها از دادن آن امتناع کردند یا اگر دادند آنچه که لازم بود به ما نرسید. سید فاضل موسوی درخصوص میزان همکاری بانک‌ها در ارایه اطلاعات برای کشف زوایای فساد اقتصادی اخیر اظهار داشت: بانک‌ها بنا به ضرورت سعی کردند همراهی کنند، اما برخی موارد اطلاعاتی خواسته شد که بانک‌ها از دادن آن امتناع کردند یا اگر دادند آنچه که لازم بود به ما نرسید. وی افزود: برداشت من این است که برخی بانک‌ها همکاری جالبی نداشتند و اطلاعاتی که باید برای شفاف شدن موضوع و رسیدن راحت و سریع به موضوع لازم است را در اختیار نگذاشتند. وی درخصوص علت این مشکل گفت: بانک‌ها چون بنگاه اقتصادی هستند رمز و رازی برای کار خود دارند، اما غافل از اینکه اعتمادی که این فساد مالی از سیستم بانکی سلب کرد، آسیب بیشتری وارد خواهد کرد. موسوی تصریح کرد: سیستم‌های مالی در کشورهای جهان سوم معمولا در پنهان کردن واقعیت‌ها، اصرار و سماجت دارند، اما در دنیای توسعه‌یافته، شفاف‌سازی می‌کنند تا سهامداران از موضوع مطلع باشند.

گزارش

دلار دست بردار نیست

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۳۷۰	+۲
یورو	۱۸۲۸	−۷
پوند	۲۱۴۰	−
دلار کانادا	۱۳۳۲	−۳
یکصدین ژاپن	۱۷۵۰	+۲۰
درهم	۳۷۶	+۲

■ **شرق:** دلار دیروز را هم با رشد قیمت آغاز کرد هرچند که این رشد در مورد دیگر ارزهای رایج در چهارراه استانبول مصداق نداشت. در دومین روز هفته، ارزش دلار تا هزار و ۳۸۰تومان بالا رفت اما بعد از این رکوردشکنی نرخ‌ها روی مدار تعدیل قرار گرفت دست آخر هم ارزش واحد پول آمریکا در زمان فروش آن از سوی صرافی‌ها به عدد هزار و ۳۷۰تومان به تثبیت رسید، یعنی دوتومان بیشتر از روز پیش از آن. البته در روزی که دلار همچنان در بازار ارز رقیب برای خود نمی‌شناسد قیمت یورو کاهش یافت. واحد پول اروپایی نسبت به روز شنبه هفت‌تومان نزول کرد. به این ترتیب در آخرین ساعات معاملاتی هر یورو از سوی صرافی‌ها هزار و ۸۲۰تومان خریداری می‌شد و هزار و ۸۲۸تومان به فروش می‌رفت. این در حالی بود که پوند از جای خود تکان نخورد و در بازار پرنوسان باز هم به قیمت دو هزار و ۱۴۰تومان مورد معامله قرار می‌گرفت. به هر حال آنطور که کارشناسان می‌گویند در روزهای پیش‌رو موج نوسان در بازار ارز باز هم اوج بیشتری خواهد گرفت و در نتیجه ضروری است تا دیر نشده چاره‌ای اندیشیده شود. این راه البته برای بانک مرکزی فقط یک معنا دارد یکسان‌سازی نرخ ارز روشی که از نظر بسیاری از کارشناسان اجرا نشده شکست خواهد خورد. سید آیت‌الله تجلی کارشناس اقتصادی معتقد است بانک‌مرکزی به دلیل جلوگیری از افزایش تورم وارداتی بازار مرجع ارز را کنترل می‌کند و قیمت‌های ارز بیانگر عدم اجرای مصوبه ارزی شورای پول و اعتبار است.

مراسم هفتمین روز ارتحال عالم ربانی حضرت
حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدحسین شریعتی
(شیخ‌الشریعه)
از اعضاء دفتر حضرت امام (ره) روز سه‌شنبه مورخ ۹۰/۹/۸ از ساعت ۱۴ تا ۱۵:۳۰ در قم، خیابان صفائیه، حسینیه شهدا برگزار می‌شود. ضمنا سایر مراسم بزرگداشت آن فقید سعید به شرح زیر اعلام می‌شود:
تهران: مراسم ویژه برادران از طرف بیت حضرت امام (ره) روز چهارشنبه ۹۰/۹/۹ بعد از نماز مغرب و عشاء در حسینیه شماره یک جماران
اصفهان: روز یکشنبه ۹۰/۹/۱۳ از ساعت ۹ الی ۱۱ صبح مسجدالرسول واقع در خیابان پروین اعتصامی

مراسم ختم حاج آقا حسین جهانگرد
مراسم شب هفت: پنجشنبه ۱۰ آذرماه از ساعت ۱۴:۳۰ الی ۱۶ مسجد ابوالصدق، خیابان امام خمینی (ره)، بین خیابان جیحون و کارون برگزار خواهد شد.
امیر آریازند، زهره آقاجری، محمد آقایی تبریزی، معصومه ابتکار، مهدی اقبال، عبدالحمید امامی، حمید امین اسماعیلی، محمدرضا بهزادیان، حبیب‌الله بیطرف، وفا تابش، علی تاجرنیا، علی تقی‌پور، غلامحسین تکفلی، مهرنوش جعفری، جلال جلالی‌زاده، حمیدرضا جلایی‌پور، حسین حاجبیان، نجف‌قلی حبیبی، سعید حجاریان، محمود حجتی، سیدصفدر حسینی، سیدمحمدرضا خاتمی، ناصر خالقی، هادی خانیکی، علی‌اصغر خدایاری، محمدعلی خلیلی اردکانی، فخرالدین دانش، مصطفی درایتی، فاطمه راکعی، داوود روشنی، علی‌اکبر زحمتکش، حیدر زندیه، مصطفی سبطی، محمد ستاری‌فر، علی سمیعی‌زاده، سیدشمس‌الدین سیاسی‌راد، سیدحمید سیدی، علی‌اصغر شاپوریان، سعید شریعتی، محمدحسین شریف‌زادگان، محمد شفیعی، علی شکوری‌راد، سعید شیرکوند، احمد شیرزاد، بهروز صحابه‌تبریزی، فریدون عموزاده‌خلیلی، هادی قابل، علی قنبری، حسین کاشفی، جعفر کامبوزیا، داوود کریمی، محمد کیانوش‌راد، فریده ماشینی، مرتضی مبلغ، زهرا مجردی، فخرالسادات محتشمی‌پور، جلال محمدلو، اروجعلی محمدی، حسین محمودزاده، امیر مصباحی، آذر منصوری، علی‌اکبر مهرفرد، سیدپوریا موسوی، سیدحسن موسوی‌نژاد، سیدباقر نبوی، حسین نصیری، محمد نعیمی‌پور، حسین نورانی‌نژاد، سعید نورمحمدی، سیدشمس‌الدین وهابی، مجید فراهانی، حسن رادنیا، محمدحسین نعیمی‌پور، ابوالحسن احمدیانی، سیدجواد ازهری، مجتبی اژه‌ئیان، یدالله اسلامی، اکبر افتخاری، مرضیه آذرافزا، محمدحسین پیروزی، محمدحسین خوشنویس، محمد سلامتی، صادق نوروزی، محمدرضا شمس آبادی، فاطمه میریونسی، هادی حیدری، غلامرضا حیدری، عطا تهرانچی، مرضیه جدا، محمدحسین حقیقی، سعید سمنانیان، فریدون سیامک‌نژاد، زهرا اشجاعی، عبدالمجید شهیدی، عبدالرحیم صالحی، مجتبی صدیقی، محمود طالقانی‌نژاد، محمدرضا ظفرقندی، بهروز محمدی، مسعود مظفری، پژمان مظفری، علی‌اکبر مهرفرد، ناهید مولوی، آرش میلانی، مهدیه مینوی، سیدمهدی نادمی، محمدرضا رزاقی، حسین رفعتی، حسن رمضانیان‌پور، محمدجواد روح، جلیل سازگارنژاد، سیدشهاب‌الدین طباطبایی، عسگری فقیه، محمد غیاثی، آرتا فرهودی، احسان قلمچی، الهه کولایی، داوود کشاورزیان، مجید کلثومی، احمدعلی نوربالا، رضا نیک‌نداف علی‌اکبر میرلوحی، محسن آرمین، محمد فاضلی کیا، علی حکمت، عبدالله ناصری.